

عمان

سعیدبختیاری

انتشارات جغرافیایی و کار توگرافی گیتاشناسی نوین

نام رسمی: عمان

نام محلی: سلطنة عمان

اسامی دیگر: مسقط و عمان (نام سابق)

نام بین‌المللی: عمان OMAN

کشور عمان با مساحت ۳۰۹۵۰۰ کیلومترمربع (هفتادمین کشور جهان) در جنوب‌غربی آسیا جای دارد. از شمال به تنگه هرمز و امارات متحده عربی، از شمال خاوری به دریای عمان، از خاور و جنوب به دریای عرب (اقیانوس هند) و از غرب به یمن، عربستان و امارات متحده عربی محدود است. با ۱۸۶۰ کیلومتر خط ساحلی از موقعیت استراتژیکی مهمی برخوردار است. برون‌بوم کوچکی از شمال شبه‌جزیره مسندم نیز متعلق به عمان است که امارات متحده عربی بین این برون‌بوم و سرزمین اصلی فاصله انداخته است.

آب‌وهوا: اقلیم کوهستان‌های شمال و جنوب‌غربی، گرم و مرطوب و در نواحی مرکزی و بیابان ربع‌الخالی گرم و خشک و کم‌باران است و به همین مناسبت رودخانه‌های آن عمدتاً فصلی هستند و نسیم اقیانوس به اعتدال هوای آن کمک می‌کند. ناحیه ظفار تنها منطقه موجود در شبه‌جزیره عربستان است که تابستان‌ها بادهای موسمی در آن می‌وزد. عمان سرزمینی است نیمه کوهستانی که بیابان ربع‌الخالی بخش وسیعی از آن را فراگرفته و کوه‌های جبل اخضر در شمال آن واقع‌اند و کوه‌های حضرموت در جنوب غربی، آن را از کشور یمن جدا می‌کند و بلندترین نقطه آن به نام کوه شام ۳۰۳۵ متر ارتفاع دارد.

جمعیت: براساس آمار سال ۲۰۱۸، جمعیت عمان ۴،۵۹۰،۴۰۴ نفر (صد و بیست و چهارمین کشور جهان) است که ۷۷/۲ درصد ساکن شهرها و ۲۲/۸ درصد ساکن روستاها هستند (۲۰۱۴). تراکم جمعیت در این کشور ۱۵ نفر در هر کیلومترمربع است.

توزیع سنی: طبق آمار سال ۲۰۱۴، ۳۰/۲ درصد افراد زیر ۱۵ سال، ۳۰/۲ درصد بین ۱۵ تا ۲۹ سال، ۲۵/۲ درصد بین ۳۰ تا ۴۴ سال، ۹/۳ درصد بین ۴۵ تا ۵۹ سال، ۴ درصد بین ۶۰ تا ۷۴ سال، ۰/۹ درصد بین ۷۵ تا ۸۴ سال و ۰/۲ درصد نیز بیش از ۸۵ سال سن دارند. امید به زندگی در هنگام تولد برای مردان ۷۳/۳ سال و برای زنان ۷۷/۲ سال (۲۰۱۴) بوده است.

تولد و مرگ‌ومیر: طبق آمار سال ۲۰۱۴، میزان تولد ۲۴/۴ نفر در هر هزار نفر، میزان مرگ‌ومیر ۳/۴ نفر در هر هزار نفر و میزان مرگ‌ومیر کودکان نیز ۱۴/۵ نفر در هر هزار تولد بوده است.

ترکیب نژادی: در سال ۲۰۰۱، حدود ۴۸/۱ درصد جمعیت کشور از نژاد عرب عمانی، ۳۱/۷ درصد هند و پاکستانی و ۲/۲ درصد از بقیه نژادها بوده‌اند.

مذهب و زبان: براساس اطلاعات سال ۲۰۰۵، ۸۹ درصد مردم عمان مسلمان (اسلام دین رسمی)، ۵ درصد هندو، ۵ درصد مسیحی و ۱ درصد از سایر ادیان بوده‌اند. زبان رایج عمان، عربی (زبان رسمی)، فارسی و اردو است که با خط عربی نوشته می‌شود.

پایتخت: شهر مسقط با ۱۰۵،۰۰۰ نفر جمعیت با (حومه ۷۸۹،۰۰۰ نفر) (۲۰۱۴) پایتخت کشور عمان است و دیگر شهرهای مهم آن عبارت‌اند از: بوشر (۳۷۰،۰۰۰)، سیب (۳۲۸،۰۰۰) و مطرح (۲۲۴،۲۱۳) نفر.

نوع حکومت: سلطنتی مطلقه با دو مجلس مشورتی انتصابی است. رئیس حکومت و رئیس دولت، پادشاه؛ سلطان قابوس بن سعید از سال ۱۹۷۰ است. قوه مقننه از یک مجلس شورا که تنها نقش مشورتی دارد با ۸۲ عضو به مدت ۳ سال و مجلس دولتی با ۴۱ عضو انتصابی پادشاه تشکیل شده است. هیچ حزب سیاسی در این کشور فعالیت ندارد. روز استقلال عمان، قدمت تاریخی دارد و روز ملی آن، هجدهم نوامبر، روز تولد پادشاه است.

عمان در سال ۱۹۷۱ به عضویت سازمان ملل متحد در آمد و علاوه بر آن در این سازمان‌ها نیز عضویت دارد: کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD)، صندوق کودکان ملل متحد (UNICEF)، سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (بانک جهانی) (IBRD)، سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ICAO)، انجمن بین‌المللی توسعه (IDA)، بنگاه مالی بین‌المللی (IFC)، سازمان بین‌المللی کار (ILO)، صندوق بین‌المللی پول (IMF)، سازمان بین‌المللی کشتی‌رانی (IMO)، اتحادیه بین‌المللی مخابرات راه دور (ITU)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)، سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO) اتحادیه جهانی پست (UPU)، سازمان جهانی بهداشت (WHO)، سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)، سازمان جهانی هواشناسی (WMO)،

سازمان تجارت جهانی (WTO)، شورای همکاری خلیج فارس، بانک توسعه اسلامی (IDB)، اتحادیه عرب، جنبش عدم تعهد و سازمان کنفرانس اسلامی (ICO).

کشاورزی و صنایع: محصولات عمده این کشور (۲۰۱۲) عبارتند از: گوجه‌فرنگی، خرما، موز، ذرت خوشه‌ای، فلفل، بادمجان، انبه، جوز هندی، لیموشیرین، لیموترش، بامیه و تنباکو. مهم‌ترین محصولات صنعتی آن نیز (۲۰۱۰): فراورده‌های نفتی، فراورده‌های شیمیایی، سیمان، آجر، سرامیک، فلزات اساسی، مصنوعات فلزی، فراورده‌های غذایی و نوشیدنی بوده است.

در سال ۲۰۱۱، عمان ۲٪ درصد اراضی کشاورزی، ۵/۵ درصد مرتع و چمنزار و ۱٪ درصد جنگل داشته است. دام‌های زنده آن در سال ۲۰۱۳، شامل بز، گوسفند، گاو و شتر بوده و میزان صید ماهی آن نیز معادل ۱۹۱،۷۳۱ تن برآورده شده است.

همچنین در این کشور حدود ۲۴۳۶۵ میلیون کیلووات ساعت برق تولید و ۲۱۳۵۴ میلیون کیلووات ساعت برق مصرف شده است (۲۰۱۱).

نیروی کار: طبق آمار سال ۲۰۰۹، تعداد نیروی کار ۱،۰۸۵،۶۰۰ نفر بوده است. شاغلان بالای ۱۵ سال در بین زنان ۲۰/۵ درصد، مردان ۶۴/۱ درصد و ۱۵ درصد نیز افراد بیکار بوده‌اند (۲۰۰۴).

واحد پول: ریال عمان (RO) معادل ۱۰۰۰ بیضا و هر ریال عمان معادل ۱۰۹،۲۳۴ ریال ایران است.

درآمد ناخالص ملی: در سال ۲۰۱۲، درآمد ناخالص ملی عمان به ۸۳۶۸۶ میلیون دلار آمریکا رسید و میزان سرانه آن حدود ۲۵۲۵۰ دلار آمریکا بود.

واردات: کشور عمان در سال ۲۰۱۳، حدود ۱/۱ میلیارد ریال عمان کالا عمدتاً شامل فراورده‌های معدنی (۲۷/۵ درصد)، تجهیزات حمل‌ونقل (۱۸ درصد)، ماشین‌آلات و لوازم‌پدکی (۱۵/۶ درصد)، مصنوعات فلزی (۱۰/۴ درصد) و فراورده‌های شیمیایی (۷/۶ درصد) وارد کرده است. این کالاها از کشورهای امارات متحده عربی (۲۹/۶ درصد)، ژاپن (۹/۷ درصد)، هند (۹/۱ درصد)، عربستان سعودی (۵/۹ درصد)، آمریکا (۴/۴ درصد)، چین (۳/۶ درصد)، فرانسه (۳/۱ درصد) و سایر کشورها ۳۴/۶ درصد وارد شده‌اند.

صادرات: در سال ۲۰۱۳، این کشور حدود ۲۱۶۷۹ میلیون ریال عمان کالا شامل نفت خام (۵۶/۹ درصد)، گاز مایع طبیعی (۷/۷ درصد)، فراورده‌های معدنی (۵/۹ درصد) و فراورده‌های شیمیایی (۳/۷ درصد) به کشورهای امارات متحده عربی (۲۶/۲ درصد)، عربستان سعودی (۱۲/۴ درصد)، چین (۷/۹ درصد)، هند (۶/۶ درصد)، پاکستان (۳/۸ درصد)، کویت (۲/۳ درصد)، قطر (۱/۸ درصد)، ایران (۱/۷ درصد) و سایر کشورها ۳۷/۳ درصد، صادر کرده است.

ارتش: در سال ۲۰۱۴، ارتش این کشور حدود ۴۲۶۰۰ نفر نیرو در اختیار داشته که از این تعداد ۵۸/۷ درصد در نیروی زمینی و ۹/۹ درصد

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های دانش‌آموزی

به صورت ماهنامه و ده شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد کورک** برای دانش‌آموزان پیش‌دبستانی و پایه اول دوره آموزش ابتدایی
- رشد نوآموز** برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره آموزش ابتدایی
- رشد دانش‌آموز** برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره آموزش ابتدایی

مجله‌های دانش‌آموزی

به صورت ماهنامه و هشت شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد نوجوان** برای دانش‌آموزان دوره آموزش متوسطه اول
- رشد پسران** برای دانش‌آموزان دوره آموزش متوسطه اول
- رشد جوان** برای دانش‌آموزان دوره آموزش متوسطه دوم

مجله‌های بزرگسال عمومی

به صورت ماهنامه و هشت شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد آموزش ابتدایی ♦ رشد فناوری آموزشی
- رشد مدرسه زندگی ♦ رشد معلم ♦ رشد آموزش خانواده

مجله‌های بزرگسال تخصصی:

به صورت فصلنامه و سه شماره در سال تحصیلی منتشر می‌شود:

- رشد آموزش قرآن و معارف اسلامی ♦ رشد آموزش زبان و ادب فارسی
- رشد آموزش هنر ♦ رشد آموزش مشاور مدرسه ♦ رشد آموزش تربیت بدنی
- رشد آموزش علوم اجتماعی ♦ رشد آموزش تاریخ ♦ رشد آموزش جغرافیا
- رشد آموزش زبان‌های خارجی ♦ رشد آموزش ریاضی ♦ رشد آموزش فیزیک
- رشد آموزش شیمی ♦ رشد آموزش زیست‌شناسی ♦ رشد مدیریت مدرسه
- رشد آموزش فنی و حرفه‌ای و کاردانش ♦ رشد آموزش پیش‌دبستانی
- رشد برهان متوسطه دوم

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، دانش‌جو معلمان دانشگاه‌های وابسته و کارشناسان وزارت آموزش و پرورش و... تهیه و منتشر می‌شود.

نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶.

♦ تلفن و نمابر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

♦ وبگاه: www.roshdmag.ir

